

Wystąpienie Olgi Salomatovej podczas sesji Rady Praw Człowieka ONZ dn. 04.12.2020

(tłumaczenie)

Helsińska Fundacja Praw Człowieka w dalszym ciągu obserwuje występujące w Białorusi w odniesieniu do adwokatów systemowe naruszenia prawa do obrony. Rada adwokacka kontrolowana jest przez Ministerstwo Sprawiedliwości, natomiast aktywni społecznie i zawodowo adwokaci są prześladowani.

Władze utrudniają adwokatom dostęp do osób zatrzymywanych w związku z ich działalnością polityczną. Naruszana jest poufność komunikacji między adwokatem a jego klientem oraz tajemnica korespondencji. Odnotowujemy również brak dostępu adwokatów do osób zatrzymanych z powodu domniemych naruszeń administracyjnych. W sprawach o wykroczenia rozpowszechnioną praktyką jest organizowanie ekspresowych, prowadzonych taśmowo rozpraw, w których rola adwokata sprowadzona jest do minimum. Rozprawy z udziałem osób zatrzymanych podczas protestów odbywają się w aresztach śledczych pod nieobecność adwokatów. Adwokaci nie mają informacji zarówno o miejscu pobytu swoich klientów po ich zatrzymaniu, jak i o czasie, i miejscu rozprawy. Stałą praktyką jest również powoływanie anonimowych świadków, w tym głównie funkcjonariuszy policji). To tylko kilka przykładów zaobserwowanych naruszeń.

Poważnie ograniczona jest również wolność wypowiedzi adwokatów. Publiczne wyrażanie opinii na temat zaistniałych naruszeń prawa, stosowania przemocy przez funkcjonariuszy organów ścigania, czy też najmniejsza krytyka osób zajmujących urzędy państwowe skutkują prześladowaniami. Adwokaci, broniący osoby krytykujące władzę, sami stają się głównym celem ataków władzy. Wystarczy wspomnieć o sprawach mecenasów Maksyma Znaka i Ilji Saleja. M. Znak od 3 miesięcy przebywa w areszcie śledczym); pozbawieniu prawa wykonywania zawodu mecenasów Aleksandra Pylczenki i Julii Lewczuk; przypominającym porwanie zatrzymaniu mecenas Ludmiły Kazak, która dodatkowo została ukarana grzywną.

Apelujemy do władz białoruskich o natychmiastowe zaprzestanie prześladowania adwokatów oraz zapewnienia im swobody wykonywania swojej pracy bez strachu i działań odwetowych ze strony państwa.